

[Camre]

Sker det alligevel; vil risikoen for yderligere fald i beskæftigelsen være meget alvorlig.

De ydre faktorer, der rammer vores egen økonomi og økonomien i vores del af verden, er især to. Den ene er prisudviklingen på olie og anden energi. Den anden er den øgede konkurrence fra lande, som netop er gået ind i en stærk produktionsmæssig udvikling.

Det er velkendt, at udviklingen i oliepriserne har været voldsom og bærer et hovedansvar for det økonomiske tilbageslag. Fra begyndelsen af 1979 til midten af 1980 steg oliepriserne på verdensmarkedet med 150 pct. Hertil kommer, at de nye, rige olielande ikke er i stand til at købe af industrilande for alle de penge, de tjener på olien. Derfor har industrilandene ikke eksportindtægter, der kan afbøde deres importudgifter til olien.

Der er ikke tvivl om, at der vil indtræde en afgørende forbedring i vores økonomiske situation, når olie og gas i Nordsøen omkring midten af 1980'erne begynder at flyde for alvor. Det er naturligt, at der knytter sig en stærk interesse til den danske olieproduktion og dermed til indholdet af den koncession, der af den danske stat er givet til Dansk Undergrunds Consortium. Der har, som det er kendt for folkettinget, siden februar 1980 været ført forhandlinger med skibsreder Mærsk Mc-Kinney Møller om ændringer af koncessionsaftalen. Ønsket om ændring af aftalen skyldes den helt uberegnelige og omfattende udvikling, der er sket på oliemarkedet, siden aftalen blev indgået. Denne udvikling truer det danske samfunds velfærd med eksplosionsagtige prisstigninger, med alvorlige følger for betalingsbalancen og beskæftigelsen og med risiko for forstyrrelser og afbrydelser af energitilførslerne til Danmark.

De ændringer, regeringen har forhandlet om, har været helt af samme art som de ændringer, andre olielande har fået gennemført med deres koncessionshavere. Den betydning, en hurtig iværksættelse af mere omfattende olieeftersøgning i Nordsøen har for dette lands velfærd, og det legitime krav, den danske nation har på koncessionsaftaler, der er i overensstemmelse med oliesituationen i dag, gør det ubetinget nødvendigt for enhver dansk regering at tage de fornødne skridt til at sikre en ændring af vilkårene i den koncession, som er indgået under helt andre forhold.

Den anden ydre hovedfaktor, jeg nævnte som vigtig for påvirkningen af de højtudviklede industrilandes og dermed Danmarks økonomi, var konkurrencen fra nytilkomne industrilande. Vi har i de senere år oplevet, at hele brancher af gamle danske virksomheder på det nærmeste er blevet udkonkurreret, ikke af nye danske virksomheder, men af virksomheder i lande på et lavere udviklingstrin. Det gælder tekstilindustri, fodtøj og anden beklædning, men også mere komplicerede varer som radioer, TV og andet kommunikationsudstyr og biler, for hvilke to store concerner havde samlefabrikker i Danmark. Japans produktion har en voldsom vækst, og lande som Sydkorea, Taiwan og Hongkong rykker ind på det industrielle marked. Disse landes masseproduktion til meget lave priser har en stigende kvalitet og udøver en ødelæggende konkurrence på meget store dele af den vestlige verdens industriproduktion. Det skyldes dels, at disse landes arbejdskraft arbejder på løn- og arbejdsmæssige vilkår, som vi må finde totalt urimelige, dels, at deres produktivitet faktisk er meget høj.

Den vestlige verden må foretage meget betydelige erhvervsmæssige omstillinger for at overleve i denne konkurrence. Vi må forske og nyudvikle produkter, som er bedre, og som ikke kan fremstilles uden højtuddannet og specialiseret arbejdskraft. Vi må være flittige, ikke for at fravriste andre noget, men for at finde de områder, hvor vi har særlige forudsætninger for at nå resultater. Vi må og vi skal videreuddanne vores arbejdskraft, også de arbejdsløse, som i dag ikke kan gå ind i konkurrencedygtige erhverv, fordi de mangler uddannelse eller er uddannet i fag, der ikke mere er brug for.

På kort sigt kan det synes vanskeligt at indsluse de ledige i produktive erhverv, og vi løser ikke det egentlige problem ved ansættelse af de ledige i noget uproduktivt. Statsministeren har inden for de seneste dage skitseret meget tankevækkende forslag om at inddrage de ledige i produktionen gennem særlige støtteordninger, hvor dagpengene konverteres til en væsentlig del af lønnen. Sådanne utraditionelle løsninger er nødvendige, dels fordi samfundet har behov for en større produktion, dels fordi de ledige ikke får mulighed for at frembringe denne produktion, uden at dagpengene bruges som støtte. Naturligvis er der praktiske vanskelig-